

Godzina wychowawcza

Temat: „ Kleszcz mały czy duży nic dobrego nie wróży „ - niezbędne informacje, które powinno się posiadać na temat kleszczy.

Ilość kleszczy z roku na rok globalnie się zwiększa. Przyczyną są zmiany klimatyczne.

Występują one nie tylko w lasach, ale także na domowych trawnikach. Kleszcze przenoszą groźne dla człowieka i zwierząt choroby zakaźne. Są aktywne od wczesnej wiosny do późnej jesieni. W województwie podlaskim jest wyższy wskaźnik zachorowalności od ogólnopolskiego wskaźnika na choroby odkleszczowe .

Zanim przekażę Wam kilka najważniejszych informacji o kleszczach to proszę o rozwiązanie ankiety, która będzie wam informacją o poziomie Waszej wiedzy o kleszczach. W ankiecie zaznaczacie tylko jedną odpowiedź na postawione pytanie: tak, nie lub nie wiem.

1.Kleszczeyją przede wszystkim w lasach liściastych mieszanych i parkach	tak	nie	nie wiem
2. Zakażenia chorobami odkleszczowymi najczęściej występują w zachodniej części Polski	tak	nie	nie wiem
3. Do zakażenia dochodzi podczas bezpośredniego kontaktu kleszcza z człowiekiem i przedostania się jego śliny lub wymiocin przez skórę żywiciela.	tak	nie	nie wiem
4.Borelioza może powodować zapalenia stawów, bóle kości i mięśni, zaburzenia przewodzenia i rytmu serca, zapalenia nerwów czaszkowych, porażenie nerwu twarzewego	tak	nie	nie wiem
5. Wczesne usunięcie pasożyta zmniejsza ryzyko zakażenia boreliozą	tak	nie	nie wiem
6. Po znalezieniu kleszcza na ciele człowieka należy posmarować go tłuszczem	tak	nie	nie wiem
7. Rumień wędrujący jest pierwszym objawem kleszczowego zapalenia mózgu i opon mózgowo- rdzeniowych	tak	nie	nie wiem
8. Objawy grypopodobne, gorączka, bóle stawów i głowy, wymioty i nieżyt górnych dróg oddechowych są pierwszymi oznakami kleszczowego zapalenia mózgu	tak	nie	nie wiem
9. Okres największej aktywności kleszczy trwa od listopada do kwietnia	tak	nie	nie wiem

10. Po stwierdzeniu wkłucia kleszcza w ciało człowieka należy odczekać kilka dni aż sam on odpadnie	tak	nie	nie wiem
11. Noszenie odzieży zakrywającej jak największą część ciała oraz stosowanie środków odstrasżających są dobrymi sposobami ochrony przed chorobami przenoszonymi przez kleszcze	tak	nie	nie wiem
12. aby zapobiec chorobom odkleszczowym należy często oglądać swoją skórę, bieliznę i ubranie po każdej wizycie w lesie	tak	nie	nie wiem
13. Borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu i opon mózgowo- rdzeniowych są chorobami łatwymi do wyleczenia	tak	nie	nie wiem
14. Istnieje szczepionka przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu i opon mózgowo -rdzeniowych	tak	nie	nie wiem
15. Można uodpornić się poprzez szczepienia przeciwko boreliozie	tak	nie	nie wiem
16. Mam wystarczającą wiedzę o chorobach przenoszonych przez kleszcze	tak	nie	nie wiem
17. Jestem przekonany o znaczeniu zapobiegania boreliozie i kleszczowemu zapaleniu mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych	tak	nie	nie wiem

Po wypełnieniu ankiety i sprawdzeniu swojej aktualnej wiedzy proszę o obejrzenie kilku filmów oraz przeczytanie poniższych informacji o kleszczach.

<https://www.youtube.com/watch?v=788kPKL4HbQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=2r6eSgXvXEA>

<https://www.youtube.com/watch?v=1mb95lXcn1A>

<https://www.youtube.com/watch?v=rXi3lgNq4fg>

Kleszcze wskazywane są przez ekspertów jako jedno z największych naturalnych zagrożeń dla zdrowia ludzi żyjących w naszej strefie klimatycznej. Te niewielkie pajęczaki fachowo określane są pasożytami zewnętrznymi kręgowców.

W Polsce żyje 19 różnych gatunków kleszczy. Wszystkie te gatunki łączy głód krwi, który zaspokajają, wgryzając się w skórę swoich żywicieli. Wyszukują ich dzięki czułym zmysłom - reagującym na ciepło, drgania gruntu, feromony, ruch powietrza i zapach potu.

Gdzie najczęściej występują kleszcze?

Przede wszystkim można je spotkać w lasach, na łąkach, w parkach i na działkach rekreacyjnych. W tych miejscach występują najgroźniejsze z punktu widzenia zdrowia publicznego i najliczniejsze kleszcze pospolite.

Najłatwiej spotkać je w wilgotnych lasach mieszanych z przewagą gatunków liściastych, a zwłaszcza na obrzeżach lasów, wzdłuż leśnych ścieżek, w miejscach, gdzie las liściasty przechodzi w iglasty i odwrotnie. Czekać na żywicieli najczęściej w ściółce leśnej, na obszarach porośniętych wysoką trawą, gęstymi zaroślami, paprociami, czarnym bzem, leszczyną i krzewami jeżyn.

Jak na nas polują?

Nie jest prawdą, że kleszcze spadają lub skaczą na nas z drzew. Najczęściej wspinają się na trawy i krzewy na wysokość maksymalnie 120-150 cm, gdzie czekają na żywiciela, który „zbiera” je, ocierając się o rośliny. Kleszcze najczęściej wgrzyżają się w naszą skórę w miejscach, gdzie jest ona najdelikatniejsza, a więc na głowie (w przypadku dzieci), za uszami, na granicy włosów, na karku, na ramionach, pod pachami, pod biustem, w okolicach pępka, w pachwinach, wokół genitaliów czy pod kolanami. Ugryzienia kleszczy nie boją, bo pajęczaki te wprowadzają do naszego organizmu substancje znieczulające, przeciwkrzepliwe i przeciwzapalne.

Kiedy są najbardziej aktywne?

Kleszcze generalnie są aktywne od przełomu marca i kwietnia aż do przełomu października i listopada. Najbardziej aktywne są w okresie maj-czerwiec. Na baczności trzeba jednak mieć się także w lipcu, kiedy w lasach trwa sezon jagodowy. Drugi szczyt ich aktywności w roku przypada na wrzesień (sezon grzybowy). Czas największej aktywności dobowej kleszczy to z kolei pora przedpołudniowa (8-12), a potem przedwieczorna (16-20). Warto dodać, że łagodne zimy i wilgotne lata sprzyjają ich rozmnażaniu i małej umieralności, przez co populacja kleszczy może się zwiększać.

Czym może grozić ugryzienie przez kleszcza?

Kleszcze roznoszą wiele groźnych chorób, wśród których znajdują się m.in.: borelioza, kleszczowe zapalenie mózgu, anaplazmoza granulocytarna, babeszjoza, dur powrotny, ospa riketsjowa, tularemia i inne. Najczęściej występującą chorobą roznoszoną przez kleszcze jest jednak borelioza.

Odsetek kleszczy, które są zakażone boreliozą, jest dość duży i wynosi od kilku do kilkudziesięciu procent w zależności od regionu

Jak pozbyć się kleszcza?

Po znalezieniu u siebie kleszcza wczepionego w skórę należy jak najszybciej wyciągnąć go pęsetą z cienkimi końcami (najlepiej dentystyczną) lub specjalnymi plastikowymi „kleszczołapkami”, które można kupić w aptece. Alternatywą dla pęset są też specjalne pompki ssące.

Aby skutecznie usunąć pasożyta należy chwycić go jak najbliżej skóry, za przednią część ciała, a następnie lekko podważyć i pewnym ruchem pociągnąć ku górze. Trzeba się postarać wyciągnąć go w całości.

Nie wolno kleszcza zgniatać (w ten sposób można wycisnąć z niego bakterie i wirusy). Nie wolno go też niczym smarować!

Smarowanie (tłuszczem, kremem, spirytusem itp.) może doprowadzić do wstrzyknięcia do ciała człowieka większej ilości materiału zakaźnego - zatkanie tchawek kleszcza – jego narządu oddechowego – może spowodować u niego ślinotok.

Ranę po kleszczu trzeba zdezynfekować: wodą utlenioną, spirytusem salicylowym lub 40-proc. alkoholem. Kleszczy nie wolno wykręcać palcami, smarować tłuszczami ani przypalać. Jeśli ktoś nie umie sam usunąć kleszcza, to powinien bez zwłoki zgłosić się po pomoc do pielęgniarki lub lekarza.

Jak zapobiec ugryzieniu przez kleszcza?

Najlepiej unikać ugryzienia przez kleszcza. Pomoże w tym stosowanie się do kilku zasad:

- Wybierając się do lasu warto założyć odzież z długimi rękawami, długimi nogawkami (najlepiej zakończonymi ściągaczami) oraz kryte obuwie;
- Dobrze, jeśli ubrania są jasne, wtedy łatwiej można spostrzec przyczepionego do nich kleszcza;
- Warto też spryskać skórę lub odzież repelentem (środkiem odstraszającym

Na następnej godzinie wychowawczej dowiedcie się o chorobach przenoszonych przez kleszcze oraz zapobieganiu im.